

X

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	15.6.2007
Tekijä(t)	Kustaa Knaapi	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	68
Otsikko	Sääanomalian läsnäolo Helsingin Pörssissä		
Ohjaaja(t)	Professori Kari Lukka ja KTM Antti Pitkänen		

Tiivistelmä

Tutkielman tarkoituksena on selvittää ja analysoida mahdollisen sääanomalian läsnäoloa ja voimakkuutta Helsingin Pörssissä.

Sään vaikutuksesta osakekurssien kehittymiseen on tehty viime aikoina useita tutkimuksia eri puolilla maailmaa. Tutkimuksissa on käytetty selittävinä muuttujina yleensä pilvipeitteen määrää tai muutamaa eri säämuuttujaa. Eri tutkimuksissa havaitut tulokset ovat varsin ristiriitaisia keskenään.

Tutkielman teoriaosuudessa tarkastellaan aluksi yksilön rationaalista käyttäytymistä, sijoittajan ali- ja ylireagointia, laumakäyttäytymistä, sään vaikutusta ihmisen käyttäytymiseen sekä mielialojen vaikutusta sijoittajan päätöksentekoon. Lisäksi markkinoiden toimintaa käsitellään markkinatohokkuuden näkökulmasta ja esitetään tutkimustuloksia Suomen osakemarkkinoiden tehokkuudesta. Lopuksi määritetään anomalia-käsite ja esitetään osakemarkkinoilla havaittuja anomaliaita.

Tutkielman empiirisessä osassa selvitetään ja analysoidaan sääanomalian läsnäoloa ja voimakkuutta Helsingin Pörssissä. Lisäksi arvioidaan kotimaisen omistusosuuden vaikutusta anomalian havaittavuuteen. Tutkimus perustuu laajaan säähavaintoaineistoon sekä markkina-aineistoon aikavälillä 1.2.1994–28.2.2007.

Ilmatieteen laitoksen Helsingin Kaisaniemessä keräämiä säätilaan vaikuttavia muuttujia on tutkittavana kahdeksan kappaletta: päivänpituus, lämpötila, suhteellinen kosteus, ilmanpaine, sademäärä, auringonpaiste-aika, tuulen suunta ja sen nopeus. Osa muuttujista korreloi voimakkaasti toistensa kanssa ja suoritettulla faktorianalyysillä tiivistetään muuttujien määrä pienemmäksi ja poistetaan muuttujien välinen multikollinearisuus.

Tutkittavaksi indeksiksi valitaan Helsingin Pörssin painorajoitettu OMXH Cap -indeksi. Lisäksi valitaan neljä yritystä, joiden osakkeet ovat listattuina vain Helsingin Pörssissä ja joiden ulkomaalaisomistus on vähäinen sekä osakkeen päivittäinen kaupankäynti merkittävää. Näiden yritysten tutkimustulosta vertaillaan kahden korkean ulkomaalaisomistuksen ja kaupankäyntivolyymien omaavaan osakkeeseen.

Säätilan ja pörssiaineiston välinen yhteys analysoidaan regressioanalyysillä. Tutkimuksen tulosten mukaan säätekijöillä ei ole vaikutusta osakkeen hinnan muodostumiseen, eikä Helsingin Pörssissä ole havaittavissa sääanomaliaa. Tutkimuksessa ei pystytä todentamaan, että säätilalla olisi ollut vaikutusta Helsingin Pörssin OMXH Cap -indeksin tuoton muodostumiseen. Myöskään tutkittujen yksittäisten yritysten osakkeiden päivittäisiin tuottoihin säällä ei ole vaikutusta tutkimusvälillä. Saatujen tulosten perusteella voidaan todeta, että säätilalla ei ole havaittavissa olevaa vaikutusta sijoittajien käyttäytymiseen osakkeiden osto- ja myyntitilanteissa.

Asiasanat	Anomalia, markkinat, käyttäytyminen, pörssi, sää, tehokkuus
Muita tietoja	